

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Філологічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра сучасної української мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Методика викладання української мови у ЗВО

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (українська мова та література)»

(назва програми)

Спеціальність

014.01 Середня освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань

01 Освіта / Педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти

другий (магістерський)

(перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

філологічний факультет

назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за ОПП)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники:

Олена КУЛЬБАБСЬКА, доктор філологічних наук, професор,

професор кафедри сучасної української мови

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=FyMFKPYAAAAJ&view_op=list_works&cstart=20&pagesize=20

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача)

Контактний тел.

58-48-32

E-mail:

o.kulbabska@chnu.edu.ua

Персональний сайт науковця

<https://kulbabska.com/news/dystantsiina-osvita>

Консультації

Очні та онлайн консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

На сучасному етапі розвитку неперервної освіти в Україні постає потреба випрацювання такої системи навчання, що моделювала б навчальний і соціально-культурний простір усіх учасників освітнього процесу й давала їм змогу реалізувати позитивний потенціал особистості в оволодінні національними надбаннями. Вагоме місце в цьому процесі професійної підготовки майбутніх викладачів закладів фахової передвищої та вищої освіти посідає обов'язкова навчальна дисципліна «Методика викладання української мови у ЗВО». Після опанування курсів «Сучасна українська мова» й «Методика викладання української мови у ЗЗСО» на першому (бакалаврському) курсі, із паралельним вивченням «Педагогіки та психології вищої школи», що є компонентом освітньої програми «Українська мова» (2021) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти [<https://drive.google.com/file/d/1MQD2pTzRCwiDNityLMnJEbzpJ6d1BYXt/view>], зазначена дисципліна:

- підготує випускників магістратури до виконання посадових обов'язків викладача мовознавчих курсів у закладах вищої та фахової передвищої освіти, професійно-технічних закладів, а також згідно з філософією НУШ та запланованим у 2023 році прийняттям нового стандарту профільної школи підготує вчителя (тьютора) закладу III-го ступеня (з філологічним профілем навчання);
- уможливить проведення власної науково-пошукової роботи;
- виформує навички керівництва дослідницькою роботою студентів і учнів-членів шкільних наукових товариств, регіональних відділень Малої академії наук України.

2. Мета навчальної дисципліни: ознайомити студентів другого освітнього рівня «Магістр» спеціальності 014 «Середня освіта», предметної спеціальності 014.01 «Середня освіта» (українська мова та література) з новітніми напрацюваннями педагогічної науки в галузі методики вивчення української мови в закладах вищої та фахової передвищої освіти, професійно-технічних закладів; виформувати комплекс знань, умінь і навичок, необхідних для підготовки й проведення лекцій, практичних і семінарських занять з опорою на інноваційні технології, методи, із залученням різноманітних засобів навчання та контролю за рівнем навчальних досягнень студентів.

3. Пререквізити.

ОК 1: Педагогіка та психологія вищої школи.

ОК 3: Інформаційно-комунікаційні технології.

ВБ 2: Лідерство та основи партнерської взаємодії в освітньому процесі; Інноваційні технології навчання у сучасній школі.

ВБ 4: Науковий семінар із проблем викладання історії та культури української мови у ЗЗСО; Науковий семінар з проблем викладання сучасної української мови у ЗЗСО.

4. Результати навчання:

4.1. Компетенції:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі лінгвістики й літературознавства.

Загальні компетентності:

ЗК–1: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК–4: Уміння ставити та вирішувати проблеми, виявляючи здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК–6: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, уміння генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК–7: Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення стандартних завдань професійної діяльності, зокрема іноземною мовою.

ЗК–9: Здатність брати на себе відповідальність, виявляти лідерські риси, працювати в команді, уміти поєднувати особисті потреби з інтересами колективу й суспільства, спільно виробляти рішення і брати участь у їх реалізації. Усвідомлена повага до різноманіття релігій і етнокультур.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК–2: Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК–3: Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань; обирати методи й засоби навчання з педагогіки, психології, методики української мови та літератури, спрямовані на розвиток здібностей здобувачів освіти з урахуванням їхніх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин, усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань для забезпечення мотивувального, розвивального й інклюзивного освітнього простору.

ФК–5: Здатність визначати сутність і психолого-педагогічні основи процесів навчання й виховання, зміст мовної освіти в здобувачів вищої освіти України.

ФК–7: Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем та інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

ФК–8: Здатність узгоджувати фахову стратегію і тактику, обрані технології з відомими напрямками в методиці, методами, формами та засобами навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти та закладах фахової передвищої освіти.

4.2. Програмні результати навчання (ПР):

ПР–5: Проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати процес самоосвіти, власну навчально-педагогічну та науково-професійну діяльність, вибудовуючи та втілюючи в життя стратегію саморозвитку й професійного самовдосконалення.

ПР–6: Опанувати сучасні теорію та методику, технології навчання філологічних предметів, інноваційних та інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій навчання для успішного й ефективного викладання української мови та літератури в закладах освіти.

ПР–7: Знати зміст і принципи організації освітньої діяльності в закладах загальної середньої та вищої освіти, сутність проектування навчальних програм, підручників, інформаційних і науково-методичних матеріалів із української мови та літератури.

ПР–8: Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПР–12: Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власний погляд на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалові, зокрема особам, які навчаються.

ПР–14: Демонструвати вміння провадити наукову діяльність у галузі лінгводидактики, методики навчання української мови та української літератури; здійснювати апробацію інноваційних методів навчання й викладання; розробляти нетрадиційні конспекти уроків, лекцій і практичних занять.

ПР–19: Уміння проектувати та здійснювати різні види контролю навчальних досягнень учнів / студентів.

У результаті засвоєння програмового матеріалу магістрант / магістрантка повинні:

а) знати:

- зміст мовної освіти у вищих навчальних закладах;
- зміст і обсяг навчальної діяльності студентів згідно з планом заняття;
- наукові основи створення навчальних планів, програм, методичних посібників і підручників;
- методику планування навчально-виховного процесу вищих закладах освіти, технологію створення програмно-методичного забезпечення мовних курсів;
- методику організації та проведення лекцій і практичних (семінарських) занять із мовознавчих дисциплін;
- доцільність поєднання індивідуальної та колективної (парної, групової та фронтальної) форм роботи студентів з урахуванням особливостей кожної з них;
- ефективність традиційних допоміжних засобів навчання, а також адитивних, візуальних, аудіовізуальних технічних і електронних засобів.
- методику раціональної і науково обґрунтованої організації самостійної роботи студентів;

- методи стимулювання науково-методичної творчості студентів;
- методи контролю та оцінки знань, умінь і навичок студентів;
- кращий педагогічний досвід викладачів-філологів ЗВО України;

б) уміти:

- складати тематичний план циклу занять (модулів) та плани-конспекти занять з урахуванням умов навчання й рівня компетентності студентів-філологів;
- визначати мету, завдання занять з огляду на ступінь навчання та місця цього заняття в циклі модулів;
- обирати ефективні методи досягнення мети відповідно до рівня підготовки студентів;
- оцінювати доцільність методичних коректив у плані заняття з урахуванням конкретної ситуації, що склалася;
- визначати типи практичних занять і послідовність їх виконання згідно з етапами оволодіння навчальним матеріалом, враховуючи ступінь його складності;
- здійснювати методичний аналіз навчального матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння та добору оптимальних способів попередження помилок;
- передбачати раціональність різноманітних прийомів самостійної роботи студентів над мовним і мовленнєвим матеріалом;
- визначати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності студентів, добирати відповідні їм способи контролю, зокрема тестові;
- проводити навчальні ігри зокрема рольові, з урахуванням рівня підготовки студентів-філологів;
- реалізовувати загальноосвітній, розвивальний, виховний, українознавчий потенціал навчального матеріалу заняття;
- розв'язувати засобами української мови завдання морального, культурного, естетичного і гуманістичного виховання студентів;
- проводити спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять із теоретичним обґрунтуванням навчально-методичної діяльності;
- засобами фахового мовлення встановлювати й підтримувати різноманітні мовленнєві контакти: *викладач – група, викладач – студент, студент – студент, студент – група.*

5. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Методика викладання української мови у ЗВО</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	I	I	5	150	2	14	16	-	-	114	6	іспит
Заочна	I	I	5	150	2	4	4	-	-	136	6	іспит

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекцій	Змістовий модуль 1. Організація викладання української мови у вищій школі за кредитно-трансферною технологією											
Тема 1.1. Методика викладання української мови у вищій школі як наука і фахова дисципліна	6	2	2	-	-	2	12	2	-	-	-	10
Тема 1.2. Професіограма майбутнього викладача української мови в контексті освітніх реформ сьогодення	8	2	2	-	2	2	12	-	-	-	-	12
Тема 1.3. Викладання української мови у фокусі європейської кредитно-трансферної системи навчання	10	-	2	-	-	8	16	-	-	-	2	14
Тема 1.4. Методика викладання української мови у ЗВО: традиційні та новітні форми навчання	17	2	2	-	-	13	22	-	2	-	-	20
Разом за ЗМ1	41	6	8	-	2	25	62	2	2	-	-	56
Теми лекцій	Змістовий модуль 2. Дидактичні засади викладання української мови у вищій школі											
Тема 2.1. Таксономія методів, прийомів і засобів навчання української мови у ЗВО.	24	2	2	-	2	20	22	-	-	-	2	20
Тема 2.2. Методичні аспекти проведення різнотипних лекцій з лінгвістичних курсів	27	2	2	-	-	23	22	2	-	-	-	20

у вищій школі.												
Тема 2.3. Практичні та семінарські заняття, колоквиуми, дидактичні ігри як форми організації навчання української мови у ЗВО.	29	2	2	-	2	23	24	-	2	-	2	20
Тема 2.4. Методи контролю, обліку та оцінювання студентської успішності з лінгвістичних дисциплін.	27	2	2	-	-	23	20	-	-	-	-	20
Разом за ЗМ 2	109	8	8	-	4	89	88	2	2	-	4	80
Усього годин	150	14	16	-	6	114	150	4	4	-	6	136

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Завдання для СРС
із навчальної дисципліни «Методика викладання української мови у ЗВО»
**Модуль 1 «Організація викладання української мови у вищій школі
за кредитно-трансферною технологією»**

№	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
1.	Тема 1.1	Сучасна лінгвометодика в іменах. Підготуйте реферативну доповідь про науково-методичний доробок сучасних українських лінгводидактів – викладачів провідних ЗВО України та представників лінгводидактичних наукових шкіл сьогодення (персоналія на вибір магістранта).	12
2.	Тема 1.2	Рольове моделювання в групах. Уявіть себе в ролі викладача курсу «Сучасна українська мова». Розпрацюйте для студентів-філологів систему найефективніших завдань, що сприятимуть реалізації когнітивно-комунікативної методики навчання. Одне із завдань запропонуйте виконати студентам на практичному занятті, підготуйте вірєць його розв'язання та коментар щодо складних випадків інтерпретації мовного матеріалу. Об'єднайтеся у малі групи й розробіть <i>аналітичні, комунікативні, асоціативні, дослідницькі</i> когнітивно-розвивальні завдання, вправи.	12
3.	Тема 1.3	Опрацювання та аналіз нормативних документів до теми «Студентоцентроване навчання, викладання лінгвістичних і лінгвометодичних дисциплін та оцінювання результатів навчання» (за виданням: Нормативний інструментарій внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича: зб. нормативних документів / упоряд.: Р.І. Петришин, В.О. Балух, М.Г. Іванчук. Я.Д. Гарабajів та ін. – Чернівці: Чернівецький нац. ун.-т. ім. Ю. Федьковича, 2021. – URL:	12

		https://drive.google.com/file/d/1kHg1Wh84yGmLqTIYdQO0e7m38qCrSmcR/view	
4.	Тема 1.4	Візьміть активну участь у науково-дослідницькому проєкті «М'які навички» як один із треків динамічно мінливого світу», в основі якого інноваційний метод «кейс-стаді» (ситуаційний аналіз), результати дослідження зафіксуйте в таблиці та продемонструйте в мультимедійній презентації.	12
5.	Усі теми модулю	Модульна контрольна робота	12
Всього			60

Кількість набраних студентом балів множиться на коефіцієнт 0,5.

Завдання для СРС
із навчальної дисципліни «Методика викладання української мови у ЗВО»

»

Модуль 2 «Дидактичні засади викладання української мови у вищій школі»

№	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
1.	Тема 2.1	Проаналізуйте за схемою підручник (навчальний посібник, збірник вправ). З'ясуйте переваги й недоліки друкованих і електронних підручників.	12
2.	Тема 2.2	Розробіть фрагмент лекції з навчальної дисципліни лінгвістичного циклу для бакалаврів, які здобувають вищу освіту за предметною спеціальністю «Середня освіта (українська мова та література)». Унаочніть план-конспект мультимедійною презентацією (тема лекції на вибір магістранта / магістрантки).	12
3.	Тема 2.3	Розробіть повний конспект практичного заняття до однієї з навчальних дисциплін лінгвістичного циклу для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Українська мова та література» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта». Унаочніть план-конспект мультимедійною презентацією (тема практичного заняття на вибір магістранта / магістрантки).	12
4.	Тема 2.3	Розробіть конспект семінарського заняття, обравши один із навчальних компонентів освітньо-професійної програми «Українська мова та література» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» (URL: https://drive.google.com/file/d/1KMzZXIM5nx4_HTBjIRdYOvCaNFxHmb2T/view). Унаочніть план-конспект мультимедійною презентацією (тема семінарського заняття на вибір магістранта / магістрантки).	12
5.	Усі теми модулю	Модульна контрольна робота	12
Всього			60

Кількість набраних студентом балів множиться на коефіцієнт 0,5.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

№	Тема	Завдання
1.	Тема 1.1	Опрацювавши рекомендовану літературу до завдання, заповніть узагальнювальну таблицю «Історія становлення та розвитку методики викладання української мови у вищій школі».
2.	Тема 1.2	Проектна діяльність. Розробіть і презентуйте назагал технологічну карту навчально-дослідницького проекту (індивідуального або колективного) на тему «Педагогічна майстерність викладача української мови».
3.	Тема 1.3	Робота в парах. Опрацюйте рекомендовану літературу й теоретичний контент до тем 1.1 і 1.2, заповніть таблицю «Професійна базова характеристика майбутніх учителів і викладачів української мови».
4.	Тема 1.4	Взяти участь в інтерактивному методичному колоквіумі «Кредитно-модульна технологія викладання української мови у вищій школі»
5.	Тема 2.1	Узагальніть теоретичний матеріал з виучуваної теми в таблиці «Таксономія методів, прийомів і засобів навчання української мови у ЗВО».
6.	Тема 2.2	Запишіть відеоролик фрагмента самостійно підготовленої лекції.
7	Тема 2.3	Методичний куферок. Інтерактивний методичний колоквіум як засіб формування професійної компетентності сучасного викладача / учителя української мови (поняття, етапи підготовки та функції).
8.	Тема 2.4	Обговоріть актуальну теми «Методи контролю, обліку та оцінювання студентської успішності з лінгвістичних дисциплін під час дистанційного навчання». Напишіть пам'ятку студентів-першокурснику.
9.	До всіх тем модулю	Лексикографічна робота. Розпочніть укладання власного «Словника-довідника лінгвометодичних термінів», який поповнюватиме щоразу, вивчаючи нову тему курсу.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або загалом для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання програмних результатів навчання

<i>Результати навчання</i>	<i>Методи навчання</i>	<i>Форми оцінювання</i>
<p>ПР-5: Проектувати, конструювати, організувати й аналізувати процес самоосвіти, власну навчально-педагогічну та науково-професійну діяльність, вибудовуючи та втілюючи в життя стратегію саморозвитку й професійного самовдосконалення.</p>	<p>1. <u>Наочні методи</u>: спостереження; ілюстрування; демонстрування; відеометоди.</p> <p>2. Проблемно-пошукові методи: - від знання до проблеми; - від проблеми до знання; - самостійна робота; - узагальнення; - розв'язання проблемних завдань; - аргументування рішень; - взаємоопитування; - алгоритмування.</p> <p>3. Методи формування творчої діяльності (проектна діяльність).</p>	<p>1. Розпрацювання і мультимедійна презентація проектів: - індивідуальних; - командних; - дослідницько-творчих тощо.</p> <p>2. Робота з діаграмами, графіками, схемами, таблицями.</p> <p>3. Підготовка й аналіз силабусу, робочої програми (з дотриманням правил академічної доброчесності).</p> <p>4. Взаємоконтроль (взаємооцінювання в парах і групах, рецензування).</p>

<p>ПР–6: Опанувати сучасні теорію та методику, технології навчання філологічних предметів, інноваційних та інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій навчання для успішного й ефективного викладання української мови та літератури в закладах освіти.</p>	<p>1. Методи планомірного формування розумових дій і понять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - змістовна рефлексія (пошук і розгляд істотних підстав власних дій); - змістовне планування (пошук і побудова системи можливих дій, визначення оптимальної дії, з'ясування відповідних умов завдання); - змістовний аналіз (виявлення релевантних властивостей предмета вивчення). <p>2. Методи стимулювання та мотивації навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусії (пізнавальні, навчальні); - аналіз типових і нестандартних виробничих ситуацій; - мозкова атака. 	<p>1. Підготовка аналітичних оглядів наукової та науково-методичної літератури.</p> <p>2. Письмові самостійні роботи (реферати, есе, доповіді, тези тощо).</p> <p>3. Рольові ігри.</p> <p>4. Виконання тренувальних і комплексних контрольних завдань з використанням комп'ютерної техніки.</p>
<p>ПР–7: Знати зміст і принципи організації освітньої діяльності в закладах загальної середньої та вищої освіти, сутність проектування навчальних програм, підручників, інформаційних і науково-методичних матеріалів із української мови та літератури.</p>	<p>1. Репродуктивний метод (відтворення).</p> <p>2. Методи формування творчої діяльності (проектна діяльність).</p> <p>3. Робота з книгою та інтернет-ресурсами.</p>	<p>1. Усний і письмовий індивідуальний і фронтальний контроль.</p> <p>2. Індивідуальна та групова (в парах і групах) робота.</p> <p>3. Мультимедійні презентації результатів узагальнення педагогічного досвіду.</p> <p>4. Аналіз підручників, навчальних посібників, методичних вказівок за схемою.</p> <p>5. Робота з матеріалами освітніх порталів, блогів викладачів тощо.</p>
<p>ПР–8: Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p>	<p>1. Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дедуктивні (від загального до часткового.); - індуктивні (від конкретного до загального); - аналіз; - синтез; - узагальнення; - систематизація; - порівняння; - конкретизація. 	<p>1. Участь у колоквіумі / круглому столі з актуальних питань лінгводидактики.</p> <p>2. Реферат, есе, доповідь, аналітичний огляд наукової літератури з актуальних проблем мовознавства й лінгводидактики (з дотриманням правил академічної доброчесності).</p>

	<p>2. Робота з книгою та інтернет-ресурсами.</p> <p>3. Словесний монологічний метод – лекція:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформаційна; - проблемна з елементами бесіди; - проблемна з розбором конкретних ситуацій. 	
<p>ПР–12: Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалові, зокрема особам, які навчаються.</p>	<p>1. Словесні діалогічні (бесіда, навчальна дискусія, робота з науковою, науково-методичною та довідковою літературою в паперовому та електронному варіантах).</p> <p>2. Словесні монологічні (розповідь; пояснення; інформаційна лекція).</p> <p>3. Інтерактивні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - робота в малих групах; - метод прес; - дискусія; - коло ідей. 	<p>1. Виконання вправ різних типів.</p> <p>2. Ситуативне моделювання та коментування проблемних питань мовознавства.</p>
<p>ПР–14: Демонструвати вміння провадити наукову діяльність у галузі лінгводидактики, методики навчання української мови та української літератури; здійснювати апробацію інноваційних методів навчання й викладання; розробляти нетрадиційні конспекти уроків, лекційних і практичних занять.</p>	<p>2. Методи формування творчої діяльності</p>	<p>1. Підготовка й апробація конспекту лекції, практичного заняття (з дотриманням правил академічної доброчесності).</p> <p>2. Взаємоконтроль (взаємооцінювання в парах і групах).</p> <p>3. Самоконтроль:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рефлексія; - самооцінювання; - рецензування.
<p>ПР–19: Уміння проєктувати та здійснювати різні види контролю навчальних досягнень учнів.</p>	<p><u>Методи оцінювання змісту навчального матеріалу:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз; - синтез; - узагальнення; - систематизація; - порівняння; - конкретизація. 	<p>1. Контрольно-корекційна бесіда.</p> <p>2. Усний і письмовий індивідуальний і фронтальний контроль (з дотриманням правил академічної доброчесності).</p> <p>3. Виконання практичних завдань.</p> <p>4. Тестування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закритої форми; - відкритої форми. <p>5. Взаємоконтроль (взаємооцінювання в парах і групах, рецензування).</p> <p>6. Самоконтроль (рефлексія; самооцінювання).</p>

Критерії оцінювання результатів навчання з дисципліни

Механізм оцінювання результатів навчальної діяльності студентів оприєвнено в засадничих документах Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича – у «Положенні про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», «Положенні про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів» (<https://drive.google.com/file/d/1kHg1Wh84yGmLqTIYdQO0e7m38qCrSmcR/view>).

З-поміж критеріїв контролю й оцінювання навчальних досягнень магістрантів релевантними є:

– систематичність (*основні показники критерію* – регулярне відвідування лекцій і практичних занять, вчасне виконання завдань самостійної та індивідуальної робіт, написання модульних контрольних робіт за узгодженим графіком тощо);

– активність (*основні показники критерію* – ініціативність, творчий підхід, якість підготовки до лекцій і практичних занять, високий / достатній рівень виконання завдань самостійного характеру);

– результативність (*основні показники критерію* – високий / достатній рівень засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосувати сформовані знання на практиці та під час науково-дослідницької роботи).

Система оцінювання знань, умінь і навичок є накопичувальною, тобто складається із суми балів за різними видами здійсненого контролю).

Підсумкова (загальна) оцінка навчальної дисципліни – сума оцінок (балів), одержаних за виконання самостійної роботи, результатів модульного контролю та за виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (за яке студент може отримати 10 балів за умови наявності менше 35 балів за поточні види практичної / самостійної роботи). Підсумкову оцінку виставляють після вивчення навчальної дисципліни в повному обсязі і «виводять» як суму проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної/самостійної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (іспит) – 40 балів.

Політика оцінювання: Роботи, що їх магістрант / магістрантка здає з порушенням установлених для академгрупи термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається лише з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у наукових заходах або програмі подвійного дипломування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн-формі за погодженням із деканом факультету).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт й іспиту заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Розподіл балів, які отримують магістранти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)								Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T 2.1	T 2.2	T 2.3	T 2.4		
6	6	6	12	6	6	6	12	40	100

T 1.1, T 1.2 ... T 1.4 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально-методичний посібник (для викладачів, аспірантів, студентів магістратури) / Л. В. Артемова. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
2. Вища освіта в Україні : навч. посіб. / В. Г. Кремень, С. М. Ніколаєнко, М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, А. М. Гуржій, М. З. Згуровський, К. М. Левківський, В. Л. Петренко, В. П. Погребняк; за ред. В. Г. Кременя, С. М. Ніколаєнка. – К. : Знання, 2005. – 327 с.
3. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої освіти : підруч. для студ. магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
4. Григоренко Т. Підготовка майбутніх учителів-філологів в умовах освітньо-комунікативного середовища закладів вищої освіти: монографія / Тетяна Григоренко. – Київ, 2020.
5. Дороз Н. Ф. Методика викладання української мови у вищій школі : навч. посіб. / Вікторія Федорівна Дороз. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 176 с.
6. Коротєєва-Камінська В. О. Викладання української мови та українознавства у вищих навчальних закладах (історичний аспект) : навч. посіб. / В. О. Коротєєва-Камінська. – К. : ВП «Професіонал», 2006. – 304 с.
7. Омельчук С. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців : монографія / Сергій Омельчук. – К. : Вид-чий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. – 346 с.
8. Семенов О. М. Методика викладання української мови у вищій школі : навч. посіб. / О. М. Семенов, Н. П. Дейниченко. – Суми : СУМДПУ, 2012. – 216 с.
9. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики : монографія / за ред. Е. Палихати, О. Петришиної. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. – 352 с.

7.2. Допоміжна література

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України : [навч.-метод. посіб.] / А. М. Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 557 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Флорій Сергійович Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
3. Бедь В. В. Основи наукової організації праці студентів академії [навч.-метод. посіб.] / В. В. Бедь. – Ужгород, 2001. – 314 с.
4. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування / Надія Михайлівна Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / за заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К.І.С., 2004. – С. 47–52.
5. Біляєв О. М. Лінгводидактика рідної мови : навч.-метод. посіб. / Олександр Михайлович Біляєв. – К. : Генеза, 2005. – 180 с.
6. Богуш А. М. Формування мовної особистості на різних вікових етапах : [монографія] / А. М. Богуш, О. С. Трифонова, О. І. Кисельова, Ж. Д. Горіна, М. Л. Черкасов. – Одеса : ПНЦ АПН України, 2008. – 272 с.
7. Боднар С. Термінологічний аналіз понять «компетенція» і «компетентність» у педагогіці : сутність та структура / Світлана Боднар // Освіта і управління. – 2007. – Т. 10. – № 2. – С. 95–99.
8. Борисенко В. В. Компетентнісний та проблемний підходи як компоненти методичної системи навчання української мови фахового спрямування / В. В. Борисенко // Наукові записки : [зб. наук. статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, НАУ пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 97. – С. 25–30.
9. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача : [навч. посіб.] / Наталія Юрївна Бутенко. – К. : КНЕУ, 2005. – 336 с.
10. Володько В. Педагогічна система навчання: теорія, практика, перспективи : [навч.-метод. посіб.] / В. Володько. – К. : Педагогічна преса, 2000. – 148 с.

11. Гронлунд П. Оцінювання студентської успішності : [навч.-метод. посіб.] / П. Гронлунд, Е. Норман. – К. : Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. – 312 с.
12. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – Відділ сучасних мов, Страсбург. – К. : Ленвіт, 2003. – 262 с.
13. Закон України «Про вищу освіту». Закон від 01.07.2014 № 1556-VII. – Режим доступу : <http://vnz.org.Ua/zakonodavstvo/l111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>
14. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та сучасні перспективи ; під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К. І. С., 2004. – 112 с.
15. Копусь О. А. Дидактична стратегія як проект керованої діяльності підготовки майбутніх магістрів-філологів / О. А. Копусь // Наука і освіта. – № 1. – 2011. – С. 47–50.
17. Луговий В. І. Європейська концепція компетентнісного підходу у вищій школі та проблеми її реалізації в Україні / В. І. Луговий // Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій школі України : матер. Методологічного семінару. – К. : Педагогічна думка, 2009. – С. 5–17.
18. Любашенко О. В. Лінгводидактичні стратегії: проектування процесу навчання української мови у вищій школі : [монографія] / Олеся Вадимівна Любашенко. – Ніжин : Аспект – Поліграф, 2007. – 296 с.
19. Мистецтво бути викладачем: практич. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флемм, та ін. ; за ред. О. І. Сидоренка. – К. : Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2003. – 144 с.
20. Міхно О. Феномен педагогічної характеристики учня: від Ушинського до Сухомлинського : монографія / Олександр Міхно. – Вінниця : Видавець ФОП Кушнір Ю. В., 2020. – 520 с.
21. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. М. Нагаєв – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
22. Практика в системі фахової освіти вчителя-словесника : навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. М. Семенов ; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України, Глухів. держ. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – К. : Фенікс, 2008. – 285 с.
23. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : [монографія] / Олена Миколаївна Семенов. – Суми : Мрія-1, 2005. – 404 с.
24. Семенов О. Українська культуромовна особистість учителя (шляхи її формування в системі професійної підготовки) : монографія / за ред. Л. І. Мацько. – К. : Педагогічна думка, 2007. – 272 с.
25. Філіпченко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : навч. посіб. / А. С. Філіпченко. – К. : Академвидав, 2005. – 208 с.
26. Філіпчук Н. Педагогічно-просвітницька діяльність музеїв України (кінець ХІХ-початок ХХІ століття) / за наук. ред. акад. Н. Г. Ничкало. – Київ : Вид-во ТОВ «Юрка Любченка», 2020. – 468 с.

7.3. Словники, довідники й енциклопедії

- Волканова В. В. Словник методиста : метод. посібн. / укл. : В. В. Волканова. – К. : Вид-ча група «Основа», 2008. – 192 с. – (Серія «Словники»).
- Львов М. Р. Словарь-справочник по методике русского языка / М. Р. Львов. – учеб. пособие для студ. пед. ин-тов. – М. : Просвещение, 1988. – 240 с.
- Наумчук М. М. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови : навч.-метод. посібн. / М. М. Наумчук, Л. П. Лушпинська. – Тернопіль : Астон, 2003. – 132 с.
- Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. / кол. авторів за ред. М. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2003. – 149 с.
- Словник педагогічних та психологічних термінів / О. Т. Федунівич-Швед, О. В. Пентелейчук, Г. В. Рудь [та ін.]. – Вишніця : Черемош, 2013. – 135 с.

7.4. Інформаційні ресурси

Бабак С. В. Компетенція та компетентність як ключові поняття педагогіки. Роль педагогіки у формуванні фахових компетенцій студентів вищих навчальних закладів Д/С. В. Бабак, К. В. Бабак // Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти. – Київ, 2016. – № 1. – С. 59–68. – Режим доступу: <http://reposit.unisport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/2514/72606-151297-2-PB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Копусь О. А. Зміст та організація процесу формування фахової лінгвометодичної компетентності майбутніх магістрів філології // О. А. Копусь / Науковий вісник Донбасу: електронне наукове видання. – 2012. – № 1 (17). – Режим доступу: http://almamaler.liigunlv.ediua/mega/IneR/elect_v/NN17/12koammf.pdf

Копусь О. А. Зміст та організація процесу формування фахової лінгвометодичної компетентності майбутніх магістрів філології // О. А. Копусь / Науковий вісник Донбасу: електронне наукове видання. – 2012. – № 1 (17). – Режим доступу: http://almamaler.liigunlv.ediua/mega/IneR/elect_v/NN17/12koammf.pdf15.

Лейко С. В. Поняття «компетенція» та «компетентність»: теоретичний аналіз / С. В. Лейко // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2013. – Вип. 4. – С. 128–135. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2013_4_15

Нікітіна А. В. Ознайомлення студентів-філологів з основними поняттями педагогічного дискурсу [Електронний ресурс] / А. В. Нікітіна // Науковий вісник Донбасу: електронне наукове видання. – Донецьк, 2010. – № 1(10). – URL: http://almamater.luguniv.edu.ua/magazines/elect_v/NN10/10yovspd.pdf

Нікітіна А. В. Комп'ютерні засоби створення лінгводидактичного архіву майбутнього вчителя-словесника [Електронний ресурс] / А. В. Нікітіна // Науковий вісник Донбасу: електронне наукове видання. – Донецьк, 2009. – № 2(8). – URL: http://almamater.luguniv.edu.ua/magazines/elect_v/NN8/09navamv.pdf

Петренко С. І. Аналіз понять «компетенція» та «компетентність» / С. І. Петренко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2013. – № 2 (28). – С. 288–295. – Режим доступу: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/2939/1/Analiz%20poniat%20%20C2%ABkompetentsiia%20%20ta%20%20C2%ABkompetentnist%20%20BB.pdf>